

Turgut Tokgöz

Genel Sekreter

İEİS

Akılıcı ilaç kullanımı, ilacın üretiminden eczaneye ulaşmasına, doktor tarafından reçeteye yazılıp hasta tarafından kullanılmasına, ilaç atıklarının kurallarına uygun şekilde imhasına kadar geçen süreçteki tüm aşamaları kapsamaktadır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yanlış ilaç kullanımı halk sağlığını etkileyen ciddi bir sorundur. Akılıcı olmayan ilaç kullanımı hastalık ve ölüm oranlarında artış olmasına, ilaçların yan etki riskinin artmasına, hastaların tedaviye uyuncunun azalmasına, ilaç etkileşimlerine, bazı ilaçlara karşı direnç gelişmesine, hastalıkların tekrarlamasına ya da uzamasına, advers olay görülme sıklığının artmasına, tedavinin ekonomik ve sosyal maliyetinin artmasına neden olmaktadır. Toplumda "Akılıcı İlaç Kullanımı" alışkanlığının kazandırılmasında, hangi ilacın kullanılacağına karar veren hekim, ilacın kullanımına dair danışmanlık hizmeti veren eczacı ve hasta ortak sorumluluk taşıyor. Ancak bu farkındalığın oluşmasında hekim ve eczacı kadar, bu konuda hizmet veren endüstrinin de desteği büyük önem taşıyor.

Bu sorunlara çözüm oluşturulabilmesi amacı ile DSÖ'nün önderliğinde, birçok ülkede, akılıcı ilaç kullanımına yönelik programlar yürütülmektedir. Ülkemizde bu konu, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun görevleri arasındadır. Kurum, "Akılıcı İlaç Kullanımı, İlaç Tedarik Yönetimi ve Tanıtım Daire Başkanlığı" bünyesinde geliştirdiği çeşitli projelerle konu üzere yoğun olarak çalışıyor. Biz de endüstri olarak bu çalışmalara, gerekli katkı ve desteği sağlamak için çaba gösteriyoruz. Artan nüfus, sağlık hizmetlerinde ve ilaca erişimde iyileşme, ortalama yaşam süresindeki yükselme, artan refah düzeyi ve farkındalık gibi faktörler önümüzdeki dönemde ilaç kullanımını kaçınılmaz olarak artırmaya devam edecektir. Akılıcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılması, ilaç bütçelerinin rasyonel kullanımına da fayda sağlayacaktır.

Bilindiği üzere, özellikle son dönemde gerçekleştirilen sağlık reformları sonucunda, sağlık hizmetlerine erişimin artmasına paralel olarak ilaca erişim de artmıştır. Bunun getirdiği maliyet artışını karşılayabilmek için oluşturulan fiyat ve iskonto bazlı tedbirler nedeniyle ilaç endüstrisinin sürdürülebilirliği endüstrideki en önemli sorundur.

Bu kapsamda, artık ilaçta tasarrufun fiyat düşüşüyle değil, akılıcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılması ve tanı tedavi rehberlerinin hayata geçirilmesi gibi yöntemlerle sağlanmaya çalışılması önem taşımaktadır.